

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 235

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 17 maart 2015

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde initiatieven

In de commissie Algemeen Beleid van 9 december 2014 interpelleerde ik de minister-president over de geldtransfers tussen Vlaanderen en Wallonië, naar aanleiding van nieuw onderzoek van VIVES (nr. 16). De minister-president antwoordde dat het transfermechanisme "behoort tot het federale beleidsniveau" en dat Vlaanderen er geen vat op heeft. Uit het antwoord bleek ook dat Vlaanderen niet de minste garantie heeft dat er ter zake iets in positieve zin zal veranderen. Ik gaf toen te kennen te betreuren dat de Vlaamse Regering zich verschuilt achter de federale logica om zelf geen initiatieven te nemen.

In antwoord op mijn interpellatie kondigde de minister-president evenwel enkele initiatieven aan. Hij zei: "Ik heb de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) en de Studiedienst van de Vlaamse Regering gevraagd een inventaris te maken van de studies die de voorbije tien tot vijftien jaar zijn uitgevoerd. De laatste briefing van VIVES hoort hierbij. Het is de bedoeling de achtergrond, de scope en de datasets van die studies na te gaan. Er is heel wat variatie in de scope. De federale uitgaven omvatten vier grote uitgavenposten, namelijk de federale uitgaven, het financieringsstelsel, de sociale zekerheid en de staatsschuld. De staatsschuld valt niet binnen de scope van de studie van VIVES.

De datasets van de verschillende studies verschillen ook. In verband met diverse zaken wordt met benaderingen gewerkt. Zo worden in de laatste studie van VIVES benaderende gegevens gebruikt met betrekking tot de ambtenarenwedden in de bijzondere korpsen en de toewijzing van btw en accijnzen.

Het is belangrijk na te gaan welke elementen, onder meer in het licht van de nieuwe financieringsregels, op dit ogenblik interessant zijn. Mijn diensten zullen fiches opstellen. Aan de hand daarvan kunnen we dan beslissen of een opvolging nuttig en haalbaar is en welke scope, datasets en gegevens we hiervoor moeten gebruiken. Die oefening is ook in verband met de zesde staatshervorming gedaan."

De minister-president voegde er na mijn repliek nog aan toe: "Ik heb opdracht gegeven aan de studiedienst om te doen wat ik u heb gezegd dat ik zal doen. Daarna zullen we bekijken hoe we daarmee omgaan, of er bijkomend studiewerk moet gebeuren, of er bijkomende monitoring moet gebeuren."

1. Werd de inventaris waarvan sprake inmiddels reeds opgemaakt? Op welke wijze is er te werk gegaan? Wat zijn de resultaten? Indien deze inventaris nog niet is

opgemaakt, wat is nu de stand van zaken en wanneer zal de inventaris gefinaliseerd worden?

2. Welke elementen blijken interessant in het licht van de nieuwe financieringsregels?
3. Werden de fiches waarvan sprake reeds opgesteld? Op welke wijze werden deze fiches opgesteld? Zo niet, wanneer zullen ze gefinaliseerd worden?
4. Zal er nog bijkomend studiewerk gebeuren? Zo ja, welk studiewerk?
5. Welke politieke opvolging wordt er gegeven aan dit studiewerk? Welke politieke initiatieven zullen door de Vlaamse Regering worden genomen naar aanleiding van dit studiewerk?
6. Vond ter zake al een gesprek plaats met de federale regering betreffende de transfers? Zo ja, wat waren hiervan de resultaten? Welke initiatieven zullen worden genomen?
7. Heeft de Vlaamse Regering al beslist om de transfers bijkomend - desgevallend permanent - te monitoren?
8. Beschikt de Vlaamse Regering al over garanties dat de miljardentransfers naar Wallonië en Brussel de volgende jaren zullen worden afgebouwd en zelfs stopgezet? Zo ja, welke garanties?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 235 van 17 maart 2015

van **STEFAN SINTOBIN**

1. De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft een inventaris opgemaakt van de studies die sinds 2000 werden gepubliceerd over de transfer van geldmiddelen tussen de deelstaten. Vooreerst maakte de Studiedienst gestructureerde fiches op waarin de resultaten van de studies werden beschreven. Daarnaast analyseerde de Studiedienst de (toekomstige) evolutie van een aantal achtergrondvariabelen die courant voorkwamen in de bestudeerde publicaties, met name op het vlak van demografie, macro-economie, arbeidsmarkt en de inkomenspositie.

De resultaten van de bestudeerde studies zijn nogal divers in functie van het type transfer, de bestudeerde periode en de gehanteerde methodologie.

Hierna volgt een samenvatting op basis van de fiches.

Opdracht-gever/ uitvoerder	Type transfer	Periode	Resultaat <i>(niets vermeld = betrekking op Vlaanderen)</i>
1. NBB	Federale overdrachten	1995-2005	In 2005: € 5,8 mrd
2. CSB	Sociale zekerheidsuitgaven (m.u.v. ziekteverzekering)	2004	In 2003: Netto sociale zekerheidsuitkering per inwoner VLG: € 277 WG: € 294 Fiscaliteit & werknemersbijdrage per inwoner VLG: € 406 WG: € 322
3. KBC	Sociale zekerheid Federale begroting Financiering regio's	1990-1999	In 1999: € 4,9 mrd
4. ABAFIM/ KBC	Sociale zekerheid Federale begroting Financiering regio's	1995-2003	In 2003: € 6,58 mrd
5. ViVes interestlasten	Interestbetalingen Belgische overheidsschuld	1970-2002	In 2002: interestbetalingen t.b.v. 5,6% bbp
6. ViVes hervorming BFW	Vergelijking oude / nieuwe Financieringswet	2012-2030	In 2012: Volgens oude BFW: 0,49% bbp Volgens nieuwe BFW: + 0,02 ppt bbp bovenop
7. CES gezondheids-	Federale gezondheidszorg	-	<i>Geen cijfermatige uitwerking</i>

zorg			
8. CES decentralisatie middelen	Regionalisering financieringsstromen	2006	In 2006: Financiële middelen (na verrekening Brussel): Noorden: € 3.299 per inwoner Zuiden: € 3.425 per inwoner
9. Onbekend	Sociale zekerheid Federale begroting Financiering deelstaten Overheidsschuld + interestlasten	1999-2003	In 2003: € 10,4 mrd
10. ViVes transferten	Sociale zekerheid Federale begroting Financiering deelstaten	2007-2011	2011: € 6,17 mrd
11. EU Begroting	Europese Cohesiebeleid (Structuurfondsen, EFRO, ESF)	2014-2020	2014-2020: VLG: € 99 per inwoner WG: € 358 per inwoner BHG: € 309 per inwoner
12. SVR huishoudens-rekeningen	Inkomensrekeningen huishoudens	1985-2015	2015: Primair inkomen in % beschikbaar inkomen: VLG: 127,5 WG: 119,9 BHG: 123,3

2. ViVes raamde in 2012 het verschil in transfers onder de oude en de nieuwe Financieringswet (simulatie naar de toekomst toe).

ViVes rekende de stromen naar de gemeenschappen om naar de gewesten (op basis van de regel dat 20% van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap, en 80% van de middelen van de Franse Gemeenschap, betrekking hebben op de bevolking van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).

De bevindingen van ViVes waren dat het Vlaamse Gewest wel enig voordeel zal halen uit de nieuwe financieringswet voor wat de nieuwe gewestdotaties betreft (opbrengst personenbelasting). Er is echter een omvangrijker negatieve impact te verwachten van de hervorming van de BTW-dotatie (stopzetten Lambertmont-turbo waarbij een toenemend aandeel in de BTW-dotatie gekoppeld was aan aandelen van de gemeenschappen in de opbrengst van de personenbelasting) en in mindere mate van de dotatie voor Kijk- en Luistergeld. Vooral de hervorming van de herfinanciering van Brussel zal volgens ViVes in het nadeel van het Vlaamse Gewest spelen, met name in de beginjaren van de bestudeerde periode.

Volgens de oude financieringswet droeg het Vlaamse Gewest in 2012 voor 0,49% van het bbp bij aan uitgaande transfers. Dit zou teruglopen tot 0,43% in 2030. De nieuwe financieringswet verhoogt die transfer met 0,02 ppt in 2012 en met ongeveer 0,08 ppt in 2030. Dit surplus komt ten goede aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Voor de transfer naar het Waalse Gewest is er niet veel effect van de nieuwe financieringswet.

3. De fiches werden door de Studiedienst van de Vlaamse Regering eind 2014 opgesteld. De samenvatting hiervan vindt u in de overzichtstabel bij punt 1.

4. Tegen de zomer van 2015 worden nieuwe geregionaliseerde databronnen en recentere data van databronnen verwacht die essentiële informatie bevatten voor een studie over geldtransfers:
 - regionale rekeningen volgens ESR2010 (feb 2015);
 - geactualiseerde middellange economische termijnuitzichten met data tot 2020 (juli 2015);
 - eerste geregionaliseerde rekeningen over de macro-economische consumptie (in 2015).

Daarnaast is er de context van de nieuwe Bijzondere Financieringswet (reeds in een ViVes-studie van 2012 toegelicht).

Het lijkt mij dan ook aangewezen om over te gaan tot een nieuwe geactualiseerde transferstudie, zeker op basis van de drie meest gebruikte categorieën overdrachten met name federale begroting, Sociale Zekerheid en Bijzondere Financieringswet, en indien mogelijk, ook de vierde categorie met name lasten staatsschuld.

5. Ik heb de Studiedienst van de Vlaamse Regering de opdracht gegeven om samen met het departement Financiën en Begroting de technische voorbereidingen al op te starten in functie van een studie die uitbesteed en begeleid zou worden door het departement Financiën en Begroting en door de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

Ik zal de collega's van de Vlaamse Regering informeren over de resultaten van de inventaris en zal mijn collega Annemie Turtelboom, bevoegd voor Financiën en Begroting, verzoeken nog dit jaar de nieuwe studie over geldtransfers tussen de deelstaten te bestellen.

6. Met de federale regering hebben al gesprekken plaats gevonden over de geldstromen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar mijn tussenkomst op het overlegcomité van 1 april 2015 naar aanleiding van de begrotingscontrole.
7. Een systeem van monitoring lijkt mij aangewezen. Hoe dit zal verlopen, zal afhangen van de resultaten van de nieuwe studie die moet aangeven welke parameters het meest bepalend zijn voor de transfers.
8. Binnen het huidige kader moet ik u verwijzen naar de artikelen 175 en 177 van de Grondwet. Deze bepalen op welke wijze de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten geregeld wordt. Op basis van deze bepalingen werd, met de zesde staatshervorming, het financieringsmechanisme aangepast. Dit gebeurde toen met de steun van een meerderheid bij de Vlaamse partijen.

Binnen dit kader is een dergelijke garantie op dit moment niet mogelijk. Uit de goedkeuring van de aanpassingen aan de bijzondere financieringswet, zoals gepubliceerd op 6 januari 2014, blijkt dat ook binnen Vlaanderen op dit moment een onvoldoende democratisch draagvlak aanwezig is om een dergelijke garantie te vragen.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 293
van **STEFAAN SINTOBIN**
datum: 5 mei 2015

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde initiatieven (2)

Op 17 maart 2015 richtte ik een schriftelijke vraag (nr. 235) tot de minister-president over de aangekondigde initiatieven met betrekking tot de geldtransfers naar Wallonië.

De minister-president antwoordde toen onder meer het volgende:

"Het lijkt mij dan ook aangewezen om over te gaan tot een nieuwe geactualiseerde transferstudie, zeker op basis van de drie meest gebruikte categorieën overdrachten met name federale begroting, Sociale Zekerheid en Bijzondere Financieringswet, en indien mogelijk, ook de vierde categorie met name lasten staatsschuld.

Ik heb de Studiedienst van de Vlaamse Regering de opdracht gegeven om samen met het departement Financiën en Begroting de technische voorbereidingen al op te starten in functie van een studie die uitbesteed en begeleid zou worden door het departement Financiën en Begroting en door de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

Ik zal de collega's van de Vlaamse Regering informeren over de resultaten van de inventaris en zal mijn collega Annemie Turtelboom, bevoegd voor Financiën en Begroting, verzoeken nog dit jaar de nieuwe studie over geldtransfers tussen de deelstaten te bestellen."

1. Wat behelst de opdracht van de minister aan de studiedienst betreffende "opstart van de technische voorbereidingen in functie van een studie" precies? Welke technische voorbereidingen dienen er te gebeuren?
2. Wat is de stand van zaken betreffende deze technische voorbereidingen? Werden ze inmiddels reeds gefinaliseerd? Indien niet, wanneer dient de studiedienst deze technische voorbereidingen dan wel te finaliseren?
3. Kan de minister inmiddels bevestigen dat ook de staatsschuld in rekening wordt gebracht bij de berekening van de transfers? Indien niet, waarom kan dit nog niet worden bevestigd? Waarom zou de staatsschuld niet mee in rekening worden gebracht in een studie?
4. Werden de collega's van de Vlaamse Regering inmiddels al geïnformeerd over de resultaten van de inventaris? Zo ja, wanneer gebeurde dit en onder welke vorm? Indien niet, wanneer zal dit gebeuren? Gebeurde dit louter ter informatie of wordt verwacht dat de ministers desbetreffend ook concrete initiatieven nemen?

5. Werd de minister van Financiën reeds verzocht de aangekondigde nieuwe studie te bestellen? Zo ja, wanneer gebeurde dit? Zo neen, wanneer zal dit gebeuren?
6. Wanneer is de bestelling van de studie gepland?
7. Welke initiatieven zullen worden genomen naar aanleiding van de vaststelling dat Vlaanderen het Franstalige faciliteitenonderwijs in de Vlaamse Rand financiert, terwijl de Franse Gemeenschap dit niet doet voor wat betreft het Nederlandstalig onderwijs in Wallonië (de Vlaamse school in Komen), wat de facto ook een geldtransfer inhoudt?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 293 van 5 mei 2015

van **STEFAAN SINTOBIN**

1. Ik gaf de opdracht aan de Studiedienst van de Vlaamse Regering om een onderzoeksvoorstel uit te werken en hiervoor overleg te plegen met het departement Financiën en Begroting.
2. De Studiedienst van de Vlaamse Regering werkt momenteel aan een bestek, in overleg met het departement Financiën en Begroting. Hiermee zal vóór de zomer 2015 een oproep worden gelanceerd naar onderzoeksgroepen die in het verleden ook al over het thema van financiële transfers gepubliceerd hebben en naar consultancybureaus. De uitbesteding van het onderzoek zal plaats vinden overeenkomstig de wet op de overheidsopdrachten.
3. Het bestek voor het uit te besteden onderzoek zal tevens een luik bevatten over de staatschuld.
4. Samen met het voorstel tot nieuw uit te besteden onderzoek zal ik de resultaten van de inventaris van het verrichte onderzoek over financiële transfers tussen de federale staat en de gewesten vóór de zomer meedelen aan de leden van de Vlaamse Regering. Op die manier kunnen de onderzoeksvragen gekaderd worden.
5. De bestelling zal gebeuren door toedoen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Het departement Financiën en Begroting (FB) zal betrokken worden bij de selectie van de offertes en bij de begeleiding van de studie. Het departement FB is bereid de nodige data ter beschikking van de geselecteerde onderzoeksgroep te stellen.
6. De oproep voor een onderzoeksvoorstel zal in de zomer 2015 gebeuren. De toewijzing gebeurt na een onderhandelingsprocedure. De resultaten van de studie worden verwacht tegen midden 2017. Op deze wijze kunnen de effecten van de nieuwe financieringswet worden gemeten.
7. De minister van onderwijs is met deze problematiek bezig. Ik verwijs naar haar aanpak, die zij ook verwoordt in haar antwoord op vraag om uitleg 1211. Zij verwijst naar het feit in de eerste plaats gekeken moet worden naar de wens van de ouders. De ouders moeten zelf een vraag richten aan de Franse gemeenschap. Ik ben er van overtuigd dat het eerste principe in deze zaak moet zijn dat er een aanbod voor Nederlandstalige kinderen in Komen moet blijven bestaan.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 399
van **STEFAAN SINTOBIN**
datum: 1 september 2015

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde initiatieven (3)

Op 5 mei 2015 richtte ik mijn laatste schriftelijke vraag (nr. 293) tot de minister-president over de aangekondigde initiatieven met betrekking tot de miljardentransfers naar Wallonië. Graag had ik de minister-president bevroegd over de stand van zaken.

1. Werd een onderzoeksvoorstel reeds uitgewerkt door de Studiedienst van de Vlaamse Regering en werd reeds overleg gepleegd met het departement Financiën en Begroting?
2. Wat zijn de krachtlijnen van het onderzoeksvoorstel?
3. Wat was het resultaat van het overleg met het departement Financiën en Begroting?
4. Werd er inderdaad - zoals door de minister-president in zijn vorige antwoord aangekondigd - al vóór de zomer een projectoproep gelanceerd naar onderzoeksgroepen en consultancybureaus?
5. Hoeveel en welke onderzoeksgroepen en consultancybureaus ontvingen de projectoproep?
6. Hoeveel reageerden er reeds? Binnen welke termijn dienen de onderzoeksgroepen te reageren?
7. Welk budget werd voor dit onderzoeksvoorstel gereserveerd?
8. Tegen wanneer dient de gunning te gebeuren en kan gestart worden met het onderzoek?
9. Welke initiatieven heeft de Vlaamse Regering inmiddels nog genomen teneinde het bedrag van de miljardentransfers te verminderen of te komen tot een afschaffing van de transfers?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 399 van 1 september 2015
van **STEFAN SINTOBIN**

1. De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft inderdaad overleg gepleegd met het departement Financiën en Begroting.

2. De onderzoeksvragen zijn:

1) Beschrijf de geldelijke transfers die berekend worden op basis van het verschil tussen de primaire federale uitgaven ten gunste van de gewesten en gemeenschappen en de bijdragen die deze deelstaten bijdragen aan deze financiering, met aandacht voor:

- de evolutie sinds 2000
- onderscheid volgens woonplaats en werkplaats.

Verklaar de evolutie. Geef zo mogelijk aan welke trend mag verwacht worden voor de geldelijke transfer tegen 2020, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen de effecten van de financieringswet (indien relevant) en andere effecten.

2) Beschrijf de wijze waarop de evolutie kan worden gemonitord. Geef aan welke variabelen hiervoor determinerend zijn en hoe deze bijdragen tot het resultaat van de transfer. Werk een monitoringmodel uit.

Deze onderzoeksvragen moeten beantwoord worden voor vier deelaspecten van geldelijke transfers tussen de federale staat en de deelstaten:

- transfer via sociale zekerheid
- transfer via financiering van gewesten en gemeenschappen op basis van de financieringswet
- transfer via primaire federale uitgaven
- transfer via interestbetalingen op de federale staatschuld.

3. Het departement Financiën en Begroting zal twee vertegenwoordigers aanduiden voor de begeleidende stuurgroep. In die hoedanigheid zal het departement de ingediende onderzoeksvoorstellen mee beoordelen en zal het de vorderingen van het onderzoek kunnen opvolgen.

4. Op 24 juni is een oproepingsbrief verstuurd, samen met het bestek. De elektronische versie volgde op 2 juli per e-mail.

5. De projectoproep werd verzonden naar de volgende universiteiten (op basis van eerdere publicaties over het thema van transfers) en adviesbureaus:

- Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving, KU Leuven
- CSB (Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck), Universiteit Antwerpen
- Centrum voor Economische Studiën, KU Leuven
- Steunpunt Fiscaliteit en Begroting II
- CERPE (Centre de Recherche en Economie Régionale et Politique Economique), Université de Namur
- Idea Consult
- IFO Institute

- Ernst & Young
- KPMG
- Deloitte
- IBM Consulting
- Price Waterhouse Coopers (PWC).

6. De onderzoeksgroepen en adviesbureaus konden tot en met 4 september 2015 onderzoeksvoorstellen indienen op basis van het bestek SVR/2015/1. De Studiedienst ontving twee onderzoeksvoorstellen. De stuurgroep zal deze voorstellen beoordelen op basis van de gunningscriteria die in het bestek opgenomen zijn.
7. Er is een **budget vooropgesteld** voor het beantwoorden van de gestelde onderzoeksvragen (vast gedeelte). Het gaat om een bedrag dat normaal aan onderzoek wordt besteed voor 1 VTE senior onderzoeker. De betaling zal gebeuren na de oplevering van het eindrapport. Het bestek laat de mogelijkheid toe om bijkomende bestellingen te doen (afzonderlijk te factureren) op basis van specifieke aanvullende vragen (tijdens of na het beëindigen van het onderzoek, tot eind 2018). Bij de offerte is de kostprijs per uur gevraagd (variabel deel).
8. Het is de **bedoeling** om de opdracht nog in **2015 te gunnen**.
9. Om een beter zicht te krijgen op de evolutie van de transfers is de **ontwikkeling van een monitoringsysteem in het bestek opgenomen**. Dit zal één van de op te leveren producten zijn.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 147

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 18 januari 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde initiatieven

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag nr. 235 van 17 maart 2015, in antwoord waarop de minister-president aankondigde het initiatief te zullen nemen tot een nieuwe geactualiseerde studie met betrekking tot de miljardentransfers naar Wallonië, en mijn opvolgingsvragen van 5 mei en 1 september 2015.

In antwoord op mijn laatste opvolgingsvraag van 1 september deelde de minister-president me de stand van zaken mee met betrekking tot de nieuwe studie. Hij liet me weten dat "onderzoeksgroepen en adviesbureaus tot en met 4 september 2015 onderzoeksvoorstellen konden indienen op basis van het bestek SVR/2015/1 en dat de Studiedienst twee onderzoeksvoorstellen ontving". De stuurgroep zou volgens de minister-president "deze voorstellen beoordelen op basis van de gunningscriteria die in het bestek opgenomen zijn". Volgens de minister-president zou het de bedoeling zijn dat de opdracht nog in 2015 gegund zou worden. Hij liet ook weten dat er een "budget vooropgesteld is voor het beantwoorden van de gestelde onderzoeksvragen (vast gedeelte)". Het zou gaan "om een bedrag dat normaal aan onderzoek wordt besteed voor 1 VTE senior onderzoeker".

1. Is de onderzoeksopdracht inmiddels reeds gegund? Zo ja, wanneer, aan wie en voor welk bedrag?
2. Binnen welke termijn dient de studie te worden opgeleverd?
3. Welke tussentijdse/periodieke verslaggeving dient desgevallend te worden gedaan door de onderzoeker?
4. Op welke wijze wordt het verloop van het onderzoek desgevallend opgevolgd en bijgestuurd?
5. Welke initiatieven heeft de Vlaamse Regering inmiddels nog genomen teneinde het bedrag van de miljardentransfers te verminderen of te komen tot een afschaffing van de transfers?
6. Welke initiatieven zal de Vlaamse Regering de volgende maanden en jaren nog nemen om te komen tot een afbouw of een afschaffing van de transfers?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 147 van 18 januari 2016

van **STEFAN SINTOBIN**

1. De onderzoeksopdracht is bij bestelbrief van 11 december 2015 gegund aan KU Leuven Research & Development. De opdracht zal uitgevoerd worden door professor André Decoster en onderzoeker Willem Sas.

De studie is gegund voor een totaal bedrag van 80.000 euro, inclusief BTW, en is verdeeld in twee percelen (elk gegund voor een bedrag van 40.000 euro):

- perceel 1: transfer via de sociale zekerheid
- perceel 2:
 - transfer via financiering van gewesten en gemeenschappen op basis van de Financieringswet;
 - transfer via primaire federale uitgaven;
 - transfer via interestbetalingen op de federale staatschuld.

2. De studie moet uiterlijk tegen 1 juli 2017 opgeleverd worden.

- 3-4. Voor de opvolging van het onderzoek is een stuurgroep opgericht die samengesteld is uit experts van het departement Financiën en Begroting, het departement Kanselarij en Bestuur (Studiedienst van de Vlaamse Regering), de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

De onderzoeksgroep zal in principe op tweemaandelijks basis feedback geven aan (en overleg plegen met) de stuurgroep. De frequentie kan variëren naargelang van de voortgang van het onderzoek. Daar zullen ook waarnemers van mijn kabinet aanwezig zijn.

- 5-6. Ik verwijs u naar mijn antwoorden op uw schriftelijke vraag nr. 235 en uw interpellatie nr. 16 van 9 december 2014.

Het transfermechanisme behoort tot het federale beleidsniveau. De federale overheid bepaalt de ontvangsten, vooral door middel van belastingen en de sociale zekerheid. De federale overheid bepaalt ook de uitgaven. Klassieke federale uitgaven hebben betrekking op de sociale zekerheid en op de Bijzondere Financieringswet. De afbouw of afschaffing van de transfers is bijgevolg afhankelijk van het federaal beleid, in casu van een nieuwe staatshervorming.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 235
van **STEFAAN SINTOBIN**
datum: 16 maart 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Studie

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag nr. 235 van 17 maart 2015 over de geldtransfers naar Wallonië. In zijn antwoord kondigde de minister-president aan het initiatief te zullen nemen tot een nieuwe geactualiseerde studie met betrekking tot de transfers naar Wallonië. Ik verwijs eveneens naar mijn opvolgingsvragen (nr. 293 van 5 mei 2015, nr. 399 van 1 september 2015 en nr. 147 van 18 januari 2016).

In antwoord op mijn laatste vraag stelde de minister dat de studie uiterlijk tegen 1 juli 2017 opgeleverd moet worden. Hij antwoordde ook dat voor de opvolging van het onderzoek een stuurgroep is opgericht die samengesteld is uit experts van het departement Financiën en Begroting, het departement Kanselarij en Bestuur (Studiedienst van de Vlaamse Regering), de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. De onderzoeksgroep zou volgens de minister in principe op tweemaandelijks basis feedback geven aan (en overleg plegen met) de stuurgroep. De frequentie kon volgens hem variëren naargelang van de voortgang van het onderzoek. Daarbij zouden ook waarnemers van het kabinet van de minister aanwezig zijn.

1. Wordt de deadline gehaald? Wanneer zal de studie worden opgeleverd?
2. Werd inderdaad tweemaandelijks feedback gegeven aan (en overleg gepleegd met) de stuurgroep? Wanneer en met wie vonden deze overlegmomenten plaats?
3. Is de minister-president tevreden over de samenwerking met de werkgroep en de voortgang van de studie?
4. Welke politieke initiatieven bereidt de minister-president inmiddels voor op basis van de resultaten van de transferstudie?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 235 van 16 maart 2017

van **STEFAN SINTOBIN**

1. De studie moet uiterlijk tegen 1 juli 2017 opgeleverd worden.
2. Op de vergaderingen van de stuurgroep waren aanwezig: de onderzoekers, vertegenwoordigers van het departement Kanselarij en Bestuur (meer bepaald van de voormalige Studiedienst van de Vlaamse Regering) en van het departement Financiën en Begroting, vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België, van het Federaal Planbureau en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Daarbij waren ook waarnemers van mijn kabinet aanwezig. De overlegmomenten vonden plaats op 21 april 2016, 15 september 2016, 8 november 2016 en 26 januari 2017.
3. De samenwerking met de onderzoekers verloopt naar behoren. Tussen de leden van de werkgroep is er een goede verstandhouding en alle standpunten worden bediscussieerd.

De uitvoering van de studie verloopt naar behoren.

4. De studie zal toelaten ook in de toekomst de transfers binnen de perimeter van de studie verder op te volgen wanneer nieuwe data beschikbaar worden.

De resultaten van de studie zullen publiek gemaakt worden.

Verder kan ik ook verwijzen naar mijn antwoorden op uw schriftelijke vragen nr. 235 van 17 maart 2015 en nr. 147 van 18 januari 2016 en uw interpellatie nr. 16 van 9 december 2014. Het transfermechanisme behoort tot het federale beleidsniveau. De federale overheid bepaalt de ontvangsten, vooral door middel van belastingen en de sociale zekerheid. De federale overheid bepaalt ook de uitgaven. Klassieke federale uitgaven hebben betrekking op de sociale zekerheid en op de Bijzondere Financieringswet.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 67
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 6 december 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Pensioenkosten in het Vlaamse Gewest - Studies

De minister-president stelde in antwoord op schriftelijke vraag nr. 235 van 17 maart 2015 over de aangekondigde initiatieven met betrekking tot de geldtransfers naar Wallonië dat het hem aangewezen leek om over te gaan tot een nieuwe geactualiseerde transferstudie. Hij gaf de opdracht aan de Studiedienst van de Vlaamse Regering om een onderzoeksvoorstel uit te werken en hiervoor overleg te plegen met het Departement Financiën en Begroting. De onderzoeksopdracht werd bij bestelbrief van 11 december 2015 gegund aan KU Leuven Research & Development. Zowel de transfer via de sociale zekerheid als via de financiering van gewesten en gemeenschappen (op basis van de Financieringswet), de primaire federale uitgaven en de interestbetalingen op de federale staatschuld werden onderzocht. **De studie 'Interregionale Financiële Stromen in België : 2000-2020' (Departement Economie - KU Leuven André Decoster en Willem Sas) werd gepubliceerd op 7 juli 2017.**

Uiteindelijk berekende men in de studie de interregionale financiële stromen tussen de drie Belgische gewesten, vervat in de federale inkomsten en uitgaven van de federale overheid. Men berekende de interregionale stromen op consistente wijze voor de periode 2000-2020. Dit ruime tijds kader stelde de onderzoekers in staat om een monitoringmodel te ontwikkelen - genaamd 'MONIFLOW' (MONitoring of Interregional fiscal FLOWs) dat binnen de beoogde tijdspanne de financiële stromen berekent en projecteert op de middellange termijn.

M.b.t. de financiële stromen uit de RSZ en in het bijzonder m.b.t. de pensioenen is het volgens de studie duidelijk dat de transfers vanuit Vlaanderen vanaf 2000 in het licht van de vergrijzing "meteen omslaan en van Vlaanderen in toenemende mate een netto-ontvanger maken" (p.60) wat zich trouwens ook doorzet op de middellange termijn.

Volgens de in de Vlaamse Regionale Indicatoren 2017 geschetste demografische context (Algemeen Referentiekader) is het Vlaamse Gewest het meest vergrijsd (19,8 % aan de start van 2017), van dichtbij gevolgd door het Waalse Gewest (18 %), en meer op afstand door het Brusselse Gewest.

Via het jaarlijks verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing wordt de kostprijs van de vergrijzing in kaart gebracht. Hierin wordt de vergrijzing steeds op het niveau van België becijferd waarbij de pensioenkosten uiteraard een onderdeel vormen van de budgettaire kosten van de vergrijzing.

De vraag is nu of er ook reeds onderzoek werd verricht naar de kostprijs/budgettaire impact specifiek van de Vlaamse pensioenen, met andere woorden de totaliteit van pensioengerechtigden binnen het Vlaamse Gewest.

Wat betreft de pensioenen uitgekeerd aan de voormalige werknemers van de overheid beschikt men via het overzichtsbestand van de Nationale Bank over gewestelijk opgesplitste gegevens afkomstig van PDOS (Pensioendienst voor de Overheidssector) waarin men het aantal pensioengerechtigden per gewest terugvindt. Via het vroegere Egalisatiefonds responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap zijn er wellicht ook data beschikbaar.

1. Bestaan er studies over de specifieke kost van de pensioengerechtigden in het Vlaamse Gewest? Zo ja, welke? Wat zijn daarvan desgevallend de krachtlijnen en conclusies? Kan de minister-president deze studie(s) bezorgen?
2. Overweegt de minister-president desgevallend om aan de Studiedienst van de Vlaamse Regering de opdracht te geven de kostprijs en de evolutie van de kostprijs van de pensioengerechtigden in het Vlaamse Gewest binnen de totale budgettaire kosten van de vergrijzing te laten onderzoeken ?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 67 van 6 december 2017

van **CHRIS JANSSENS**

1. De financiering van de pensioenkost is een federale materie. Dat verklaart waarom er daarover, zoals blijkt uit een opzoeking van Statistiek Vlaanderen (de opvolger van de Studiedienst van de Vlaamse Regering - zie verder), geen specifieke regionale studies bekend en beschikbaar zijn. Mijn diensten hebben het Federaal Planbureau (meer bepaald de equipe 'Sociale bescherming, Demografie en Toekomstverkenning') gecontacteerd evenals het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck (Universiteit Antwerpen). Geen van beide instellingen heeft studies uitgevoerd over de regionale pensioenkost. Zij wijzen er op dat de impact betrekking heeft op de federale overheidsfinanciën en dat een toewijzing aan de gewesten niet voor de hand ligt: pensioenrechten worden immers opgebouwd op de plaats waar je werkt (dus niet noodzakelijk in het Vlaamse Gewest) terwijl de gepensioneerde inwoners van het Vlaamse Gewest daar nu daadwerkelijk wonen (ongeacht waar ze vroeger gewerkt hebben).

In de studie "Interregionale financiële stromen in België: 2000-2020" hebben de onderzoekers van de KU Leuven voor de pensioenen in de werknemersregeling en voor de ambtenarenpensioenen wel degelijk de uitgekeerde pensioenbedragen vanaf 2000 in kaart gebracht. Voor de verstreken jaren hebben zij dat gedaan door die bedragen op te vragen bij de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP), respectievelijk bij de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS). Sedert 1 april 2016 zijn die twee federale instellingen gefusioneerd tot de Federale Pensioendienst (FPD). Voor de toekomstige jaren vertrokken de onderzoekers van de middellange termijnprognose HERMES van het Federaal Planbureau. Deze nationale pensioenbedragen werden geventileerd naar de gewesten op basis van de demografische evolutie van de oudere bevolking.

De voormelde studie van de KU Leuven bekijkt de transfers tussen de gewesten op basis van een bevolkingsijking (waarbij de gewestelijke bevolkingsverhoudingen als maat genomen worden) en van een inkomensijking (waarbij de aandelen van de gewesten in de federale inkomsten als maat genomen worden).

Voor de pensioenen in de private regeling is er een inkomende transfer naar het Vlaamse Gewest vanaf 2001 volgens de bevolkingsijking en vanaf 2012 volgens de inkomensijking.

Volgens de bevolkingsijking loopt die op van 973 miljoen euro in 2010 tot 1.672 miljoen euro in 2020.

Volgens de inkomensijking was er een nipte uitgaande transfer vanuit het Vlaamse Gewest in 2010 van 14 miljoen euro. Het Brusselse Gewest kende dan een grotere uitgaande transfer en het Waalse Gewest was ontvanger. In 2020 zal het Vlaamse Gewest een ontvanger worden (301 miljoen euro). Het Waalse Gewest zal dan ook nog steeds ontvanger zijn, en het Brusselse Gewest zal een uitgaande transfer kennen.

Voor de ambtenarenpensioenen is er eveneens een inkomende transfer naar het Vlaamse Gewest, maar de bedragen zijn minder groot (58 miljoen euro in 2010 en 144 miljoen euro in 2020, telkens volgens de bevolkingsijking).

De totale transfers, inclusief ambtenarenlonen, blijven echter steeds uitgaande transfers vanuit Vlaanderen. Het gaat om 6.140 miljoen euro in 2010 en om 6.559 miljoen euro in 2020, telkens volgens de bevolkingsijking.

2. De Studiedienst van de Vlaamse Regering hield in 2017 op te bestaan. Overeenkomstig het decreet betreffende de Vlaamse openbare statistieken van 19 februari 2016 en het uitvoeringsbesluit van 22 april 2016 worden de Vlaamse openbare statistieken nu behartigd door de Vlaamse Statistische Autoriteit die het netwerk [Statistiek Vlaanderen](#) coördineert. Dit is het netwerk van Vlaamse overheidsinstanties die openbare statistieken ontwikkelen, produceren en publiceren in overeenstemming met federale en internationale regelgeving omtrent openbare statistiek.

De opdracht voor de transferstudie "Interregionale financiële stromen in België: 2000-2020" die aan de KU Leuven gegund werd hield ook een monitorinstrument in. De Vlaamse administratie zal de transferstromen monitoren en als dusdanig ook zicht blijven hebben op de interregionale geldstromen voor wat betreft de pensioenbedragen.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 50

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 12 november 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde monitoring

Ruim een jaar geleden - op 7 juli 2017 - werd de door de regering bestelde studie "Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020" opgeleverd door de experts in de publieke financiën van de KU Leuven. De studie bevestigde de jaarlijkse welvaartsoverdracht van miljarden Vlaams geld van Vlaanderen naar Wallonië. Tussen 2000 en 2020 zouden de financiële stromen richting het zuiden van het land schommelen tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op 2590 euro netto per gezin per jaar. De minister-president had mij eerder ook al laten weten dat de ontwikkeling van een monitoringsysteem in het bestek voor de studie was opgenomen, om zo een beter zicht te krijgen op de evolutie van de transfers (antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 399 van 1 september 2015).

Ter gelegenheid van mijn vraag in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 24 oktober jl. bevestigde de minister-president dat het departement Kanselarij en Bestuur jaarlijks een update zou laten uitvoeren van de berekening van de transfers. Dat zou dus gebeuren aan de hand van een rekenmodel waarbij data, die nodig zijn voor de regionale verdeling, voor input zullen zorgen en ook data over federale posten die moeten worden verdeeld.

Werd de aangekondigde update op basis van het monitoringsysteem inmiddels reeds uitgevoerd? Zo ja, wat zijn daarvan de resultaten? Zo neen, waarom niet en wanneer wordt deze jaarlijkse update dan wel gepland? Welke initiatieven werden desgevallend reeds genomen om deze update voor te bereiden?

Zal de Vlaamse Regering deze update als een instrument gebruiken voor politieke acties? Zo ja, welke? Zo neen, waarom niet?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 50 van 12 november 2018

van **STEFAN SINTOBIN**

Het Departement Kanselarij en Bestuur heeft in de afgelopen maanden inderdaad het nodige bronnenmateriaal ingezameld dat een update van het monitoringmodel voor de interregionale transfers, dat de naam "Moniflow" kreeg, moet mogelijk maken.

Uit FANTASI, het microsimulatiemodel van de personenbelasting, kunnen thans nog geen geactualiseerde gegevens getrokken worden. Het model ondergaat momenteel immers een revisie. Als het opnieuw operationeel zal zijn, zullen de nodige data kunnen gegenereerd worden.

Dat betekent meteen ook dat een update van het Moniflow-model dan gereed zal zijn.

De update zal bekend gemaakt worden door middel van een korte analyse van de eventuele wijzigingen.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 307
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 26 mei 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Geldtransfers naar Wallonië - Aangekondigde monitoring

Bijna drie jaar geleden - op 7 juli 2017 - werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd door experts in de publieke financiën van de KU Leuven. De studie bevestigde de jaarlijkse welvaartsoverdracht van miljarden van Vlaanderen naar Wallonië. Tussen 2000 en 2020 zouden de financiële stromen richting het zuiden van het land schommelen tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op 2590 euro netto per gezin per jaar. Voormalig minister-president Geert Bourgeois benadrukte dat de ontwikkeling van een monitoringsysteem in het bestek voor de studie was opgenomen, om zo beter zicht te krijgen op de evolutie van de transfers (antwoord op schriftelijke vraag nr. 399 van 1 september 2015).

Ter gelegenheid van een vraag van collega Stefaan Sintobin in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 24 oktober 2018 bevestigde toenmalig minister-president Bourgeois dat het departement Kanselarij en Bestuur jaarlijks een update zou laten uitvoeren van de berekening van de transfers. Dat zou dus gebeuren aan de hand van een rekenmodel waarbij data, die nodig zijn voor de regionale verdeling, voor input zullen zorgen en ook data over federale posten die moeten worden verdeeld.

In antwoord op schriftelijke vraag nr. 50 van 12 november 2018 van Stefaan Sintobin naar de initiatieven die inmiddels al werden genomen, liet minister-president Bourgeois weten dat "het Departement Kanselarij en Bestuur reeds het nodige bronnenmateriaal had ingezameld dat een update van het monitoringmodel voor de interregionale transfers, dat de naam "Moniflow" (MONitoring of Interregional fiscal FLOWs) kreeg, moet mogelijk maken". Weliswaar liet hij toen ook weten dat er nog geen geactualiseerde gegevens konden worden getrokken uit FANTASI, het microsimulatiemodel van de personenbelasting. Het model onderging toen blijkbaar immers "een revisie". "Als het opnieuw operationeel zal zijn, zullen de nodige data kunnen gegenereerd worden. Dat betekent meteen ook dat een update van het Moniflow-model dan gereed zal zijn. De update zal bekend gemaakt worden door middel van een korte analyse van de eventuele wijzigingen", luidde het.

Sinds de vragen van mijn fractie en de antwoorden erop werd er over het monitoringsysteem dat zicht zou moeten bieden op de evolutie van de transfers niets meer vernomen.

1. Wat is nu de stand van zaken in verband met het monitoringsysteem ('Moniflow') dat zicht moet geven op de evolutie van de transfers? Is dat inmiddels operationeel? Zo ja, sinds wanneer? Zo niet, waarom nog steeds niet?
2. Wanneer was de revisie van het microsimulatiemodel van de personenbelasting 'FANTASI', die eind 2018 door de voormalige minister-president als reden werd genoemd voor het toen nog niet operationeel zijn van het monitoringsysteem, gefinaliseerd?
3. Indien het monitoringsysteem operationeel is, welke resultaten kunnen er dan al worden voorgelegd inzake de evolutie van de geldstromen naar Wallonië en Brussel? Graag verkreeg ik ter zake actuele cijfers.
4. Waarom heeft de Vlaamse Regering de voorbije jaren nooit meer gecommuniceerd met betrekking tot dit monitoringsysteem of de resultaten ervan?
5. Op welke wijze zal deze Vlaamse Regering politiek verder ijveren voor de stopzetting van deze eenzijdige en gedwongen diefstal van Vlaamse welvaart?
6. Op welke wijze zullen deze miljardentransfers naar Wallonië door de Vlaamse Regering als hefboom of argument gebruikt worden in andere communautaire dossiers?
7. Welke andere initiatieven zal de Vlaamse Regering in dit verband nog nemen?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 307 van 26 mei 2020

van **CHRIS JANSSENS**

1. Bij de oplevering van de studie over de 'Interregionale financiële stromen in België: 2000-2020' in juli 2017 werd inderdaad ook een monitor ('Moniflow') opgeleverd die mits de nodige invulling van macro-economische parameters toelaat het verloop van de transfers in de toekomst op te volgen. Deze **monitor is operationeel sinds mei 2019**.
2. In het najaar van 2019 berichtte het team van prof. Decoster (KUL) dat het verder werkte aan het FANTASI-model ten behoeve van het departement Financiën en Begroting. Vanaf 2020 kan de nodige output geleverd worden voor de voeding van de monitor van de transfers.
3. In **april-mei 2019 werd aan een update gewerkt**. Een **eerste ontwerp** leerde dat de uitgaande financiële stroom vanuit het Vlaamse Gewest naar de andere gewesten 6.580 miljoen euro bedroeg in 2018 (in werkelijke prijzen en afgetoetst aan het Vlaamse bevolkingsaandeel). Deze zou licht toenemen tot 6.599 miljoen euro en nadien sterker stijgen, tot 6.743 miljoen euro in 2020 en 6.943 miljoen euro in 2021. Bij nazicht bleek echter dat bij de diverse berekeningen een aantal cijfers niet klopten en dat een aantal zaken herberekend moesten worden. Dit ontwerp was met andere woorden niet klaar voor uitgave.
Een belangrijke algemene vaststelling uit het basisrapport blijft wel dat de financiële stromen (uitgaand voor het Vlaamse en Brusselse Gewest; inkomend voor het Waalse Gewest) afnemen tussen 2018 en 2021 als we ze uitdrukken in verhouding tot het (Belgische) bbp, zij het degressief.
Momenteel wordt gewerkt aan een tweede -volwaardige- update. Onder voorbehoud van de beschikbaarheid van betrouwbare broncijfers in het licht van de Corona-crisis zouden resultaten in het najaar beschikbaar moeten zijn.
4. Het **niet eerder beschikbaar maken van een update is te wijten aan een samenloop van factoren**, zoals enkele te **herbekijken berekeningen**, de **aanpassingen aan het FANTASI-model**. De update van 2019 wees niet op spectaculair afwijkende resultaten in vergelijking met de basisstudie en kwam er in de sperperiode van de verkiezingen. De politieke energie ging na de verkiezingen en bij het uitbreken van Covid-19 naar andere zaken.
- 5-7. De financiering van de gemeenschappen en gewesten in ons land is een complexe materie. Het transfermechanisme van en naar de verschillende gemeenschappen en gewesten, maar ook de directe en indirecte transferten richting Entiteit I (federale overheid en sociale zekerheid) behoren tot het federale beleidsniveau. De federale overheid bepaalt de ontvangsten, vooral door middel van diverse dotaties en belastingen. De federale overheid bepaalt ook de uitgavenbevoegdheden. De afbouw of afschaffing van de transfers is bijgevolg afhankelijk van het federaal beleid, in casu van een staatshervorming. Dit is met andere woorden geen hefboom in handen van de Vlaamse Regering.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 339
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 17 juni 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Geldtransfers naar Wallonië - Monitoring

Bijna drie jaar geleden - op 7 juli 2017 - werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd door experts in de publieke financiën van de KU Leuven. De studie bevestigde de jaarlijkse welvaartsoverdracht van miljarden van Vlaanderen naar Wallonië. Tussen 2000 en 2020 zouden de financiële stromen richting het zuiden van het land schommelen tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op 2590 euro netto per gezin per jaar. Voormalig minister-president Geert Bourgeois benadrukte dat de ontwikkeling van een monitoringsysteem in het bestek voor de studie was opgenomen om zo beter zicht te krijgen op de evolutie van de transfers (antwoord op schriftelijke vraag nr. 399 van 1 september 2015).

Naar aanleiding van een vraag van collega Stefaan Sintobin in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 24 oktober 2018 bevestigde de toenmalige minister-president dat het departement Kanselarij en Bestuur jaarlijks een update zou laten uitvoeren van de berekening van de transfers. Dat zou dus gebeuren aan de hand van een rekenmodel waarbij data, die nodig zijn voor de regionale verdeling, voor input zullen zorgen en ook data over federale posten die moeten worden verdeeld.

In zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 50 van 12 november 2018 naar de initiatieven die inmiddels reeds werden genomen, liet de voormalige minister-president weten dat "het Departement Kanselarij en Bestuur reeds het nodige bronnenmateriaal had ingezameld dat een update van het monitoringmodel voor de interregionale transfers, dat de naam "Moniflow" (MONitoring of Interregional fiscal FLOWs) kreeg, moet mogelijk maken". Weliswaar liet hij toen ook weten dat er nog geen geactualiseerde gegevens konden getrokken worden uit FANTASI, het microsimulatiemodel van de personenbelasting. Het model onderging toen blijkbaar immers "een revisie". "Als het opnieuw operationeel zal zijn, zullen de nodige data kunnen gegenereerd worden. Dat betekent meteen ook dat een update van het Moniflow-model dan gereed zal zijn. De update zal bekend gemaakt worden door middel van een korte analyse van de eventuele wijzigingen", luidde het.

Sinds de vragen en de antwoorden erop werd over het monitoringsysteem dat ons zicht zou moeten bieden op de evolutie van de transfers niets meer vernomen.

1. Wat is de stand van zaken in verband met het monitoringsysteem ('Moniflow') dat ons zicht moet geven op de evolutie van de transfers? Is dit inmiddels operationeel? Zo ja, sinds wanneer? Indien niet, waarom nog steeds niet?
2. Wanneer was de revisie van het microsimulatiemodel van de personenbelasting 'FANTASI' die eind 2018 door de toenmalige minister-president als reden werd genoemd voor het toen nog niet operationeel zijn van het monitoringsysteem gefinaliseerd?
3. Indien het monitoringsysteem operationeel is, welke resultaten kunnen al worden voorgelegd inzake de evolutie van de geldstromen naar Wallonië en Brussel? Graag actuele cijfers ter zake.
4. Waarom heeft de Vlaamse Regering de voorbije jaren nooit meer gecommuniceerd met betrekking tot dit monitoringsysteem of de resultaten ervan?
5. Op welke wijze zal deze Vlaamse Regering politiek verder ijveren voor de stopzetting van deze eenzijdige en gedwongen diefstal van Vlaamse welvaart?
6. Op welke wijze zullen deze miljardentransfers naar Wallonië door de Vlaamse Regering als hefboom of argument gebruikt worden in andere communautaire dossiers?
7. Welke andere initiatieven zal de Vlaamse Regering in dit verband nog nemen?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 339 van 17 juni 2020
van **CHRIS JANSSENS**

Ik verwijs naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag 307.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 111
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 18 december 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Miljardentransfers naar Wallonië - Update berekening

Zowat 3,5 jaar geleden - op 7 juli 2017 - werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd door experts in de publieke financiën van de KU Leuven. De studie bevestigde de bekende jaarlijkse welvaartsoverdracht van miljarden van Vlaanderen naar Wallonië. Tussen 2000 en 2020 zouden de financiële stromen richting het zuiden van het land schommelen tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op 2590 euro netto per gezin per jaar. Voormalig minister-president Geert Bourgeois benadrukte dat de ontwikkeling van een monitoringsysteem in het bestek voor de studie was opgenomen, om zo beter zicht te krijgen op de evolutie van de transfers (antwoord op schriftelijke vraag nr. 399 van 1 september 2015).

Ter gelegenheid van een vraag van collega Stefaan Sintobin in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 24 oktober 2018 bevestigde toenmalig minister-president Bourgeois dat het Departement Kanselarij en Bestuur jaarlijks een update zou laten uitvoeren van de berekening van de transfers. Dat zou dus gebeuren aan de hand van een rekenmodel waarbij data, die nodig zijn voor de regionale verdeling, voor input zullen zorgen en ook data over federale posten die moeten worden verdeeld. De concrete uitwerking van deze jaarlijkse updates heeft hetzij nogal wat voeten in de aarde, hetzij dat er geen prioriteit van gemaakt wordt. In ieder geval blijft het opmaken van deze beloofde jaarlijkse updates van de miljardentransfers Vlaams geld naar het zuiden maar aanslepen.

In antwoord op een eerste schriftelijke vraag (nr. 50 van 12 november 2018 van Stefaan Sintobin) naar de initiatieven die inmiddels al werden genomen, liet toenmalig minister-president Bourgeois weten dat "het Departement Kanselarij en Bestuur reeds het nodige bronnenmateriaal had ingezameld dat een update van het monitoringmodel voor de interregionale transfers, dat de naam "Moniflow" (MONitoring of Interregional fiscal FLOWs) kreeg, moet mogelijk maken". Weliswaar liet hij toen ook weten dat er nog geen geactualiseerde gegevens konden worden getrokken uit FANTASI, het microsimulatiemodel van de personenbelasting. Het model onderging toen blijkbaar immers "een revisie". "Als het opnieuw operationeel zal zijn, zullen de nodige data kunnen gegenereerd worden. Dat betekent meteen ook dat een update van het Moniflow-model dan gereed zal zijn. De update zal bekendgemaakt worden door middel van een korte analyse van de eventuele wijzigingen", luidde het.

In antwoord op een nieuwe vraag van mezelf van 26 mei 2020 (beantwoord op 3 juli 2020) liet de minister-president weten dat de monitor operationeel is sinds mei 2019, maar dat bij een eerste update "een aantal cijfers niet klopten en dat een aantal zaken herberekend moesten worden". "Dit ontwerp was met andere woorden niet klaar voor uitgave", zo luidde het.

Er zou echter een tweede update in ontwikkeling zijn, bevestigde de minister-president toen: "Momenteel wordt gewerkt aan een tweede – volwaardige – update. Onder voorbehoud van de beschikbaarheid van betrouwbare broncijfers in het licht van de coronacrisis zouden resultaten in het najaar beschikbaar moeten zijn." Het niet eerder beschikbaar maken van een update zou volgens de minister-president "te wijten zijn aan een samenloop van factoren, zoals enkele te herbekijken berekeningen, de aanpassingen aan het FANTASI-model". Ook zou de energie eerder gegaan zijn "naar de verkiezingen en bij het uitbreken van COVID-19 naar andere zaken".

Tot op heden is er - ondanks de aankondigingen - dus nog steeds geen update gerealiseerd. Graag had ik uiteraard geweten wat de stand van zaken is in verband met de beloofde tweede update, die in tegenstelling tot de eerste (van 2019) wél betrouwbare cijfers zou moeten kunnen presenteren. Zeker in periode van oplopende begrotingstekorten ten gevolge van een coronacrisis en in tijden van een nieuw dwaas belgicisme dat door sommigen wordt gepromoot omwille van eigen partijbelangen - tegen de Vlaamse belangen in - moet transparant gecommuniceerd worden aan de bevolking over de gedwongen jaarlijkse transfer van miljarden Vlaams geld richting Wallonië (en Brussel).

1. Is een tweede (ditmaal wel betrouwbare) update van de berekening van de geldtransfers naar het zuiden van het land inmiddels al gerealiseerd? Zo ja, sinds wanneer en wat zijn de resultaten? Zo niet, waarom nog steeds niet?
2. Wat zijn de concrete afspraken die gemaakt zijn in verband met de updates? Wie houdt zich concreet bezig met de realisatie en berekening? Wat doet het KUL-team van prof. Decoster en wat doet de Vlaamse administratie concreet? Zijn er nog eventueel andere instanties betrokken bij deze updates? Welke?
3. Wat doet de Vlaamse Regering concreet met de resultaten van de update over de geldtransfers?
 - a) Welke ruchtbaarheid wordt eraan gegeven; hoe worden die resultaten bekendgemaakt, op welke manier en aan wie?
 - b) Met wie worden de resultaten besproken? In welke gremia worden ze desgevallend overlegd en/of geanalyseerd met het oog op eventuele beleidsmatige of strategische initiatieven?
 - c) Welke andere concrete acties koppelt de Vlaamse Regering aan de resultaten van die updates?
4. Graag had ik ook de politieke initiatieven vernomen die de Vlaamse Regering als (veronderstelde) belangenbehartiger van het Vlaamse volk in verband met deze jaarlijkse gedwongen overdracht van miljarden Vlaams geld naar Wallonië hopelijk nog zal nemen:
 - a) Op welke wijze zal deze Vlaamse Regering politiek ijveren voor de stopzetting van de eenzijdige en gedwongen diefstal van Vlaamse welvaart en op welke wijze zullen de miljardentransfers naar Wallonië door de Vlaamse Regering als hefboom of argument gebruikt worden in andere communautaire dossiers?
 - b) Indien niet: beziet de Vlaamse Regering deze miljardentransfers dan als een soort natuurfenomeen waar niets aan te doen is? Heeft de minister-president weet van andere volkeren die zich vrijwillig en zonder teken van protest jaarlijks miljarden euro's geld afhandig laten maken door een ander volk?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 111 van 18 december 2020

van **CHRIS JANSSENS**

1. Eind 2020 werd een update van de monitor ('Moniflow') gerealiseerd. De belangrijkste conclusies zijn terug te vinden in de bijlage.

Het is belangrijk om op te merken dat deze update geen rekening houdt met impact van de COVID-19 crisis. Het is immers te vroeg om uitspraken te doen over de impact van de COVID-19 crisis op de publieke financiën. De volgende update, voorzien in het voorjaar van 2021, zal de impact van COVID-19 waarschijnlijk gedeeltelijk kunnen meenemen.

2. Bij de oplevering van de studie over de 'Interregionale financiële stromen in België: 2000-2020' in juli 2017 werd een monitor ('Moniflow') opgeleverd die mits de nodige invulling van macro-economische parameters toelaat het verloop van de transfers in de toekomst op te volgen.

Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken staat in voor het actualiseren van Moniflow. Daarvoor is input nodig van de KU Leuven (FANTASI en SAFIRE), het Federaal Planbureau en de Nationale Bank van België (beide voor macro-economische statistieken en projecties). Daarnaast worden ook nog diverse publieke statistieken gebruikt, o.a. van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en van Statbel.

De updates van Moniflow worden bemoeilijkt doordat updates van het FANTASI- en SAFIRE-model niet steeds beschikbaar zijn. Hoewel de Moniflow-update in 2020 vertrekt van een geactualiseerde versie van het FANTASI-model is dit niet het geval voor het SAFIRE-model.

3. De studie is publiek te raadplegen, de updates, eenmaal ze op punt staan zullen dat ook zijn.

Hoewel de cijfers jaar na jaar verschillen vertonen, blijven de onderliggende mechanismen dezelfde. Deze hebben, zoals u weet, te maken met de wijze waarop de federale begroting wordt opgemaakt, de wijze waarop de financiering van de sociale zekerheid geregeld is en de wijze waarop de deelstaten gefinancierd worden, zoals vastgelegd in de grondwet en bijzondere wetgeving.

Deze stromen zijn niet transparant. De bedoeling van deze studie en de updates zijn net om een zo groot mogelijke transparantie te bieden aan het publiek.

4. Zoals u weet zijn de transfermechanismen in dit land geen stroom van de Vlaamse Regering naar de andere overheden in dit land. Dit zijn mechanismen die op het federale niveau geregeld en beslist worden. Ze zijn geen natuurfenomeen, maar een inherent onderdeel van de complexe en stroeve werkingsregels van deze federale staat.

Momenteel worden deze werkingsregels op diverse fora onder de loep genomen, ook in het Vlaams Parlement. Deze studie en de updates zijn op die fora een objectieve en wetenschappelijk bron voor het debat.

Deze studie hoeft daarbij niet de enige bron te zijn. Er werden door diverse auteurs reeds alternatieve modellen uitgewerkt in functie van de situatie in deze federale staat. Evengoed zijn er buitenlandse voorbeelden van solidariteitsmechanismen met modaliteiten, zoals bijvoorbeeld vormen van responsabilisering, die interessant zijn om te bekijken.

BIJLAGE

[Financiële Stromen van de Gewesten in % van het bbp, geselecteerde jaren](#)

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 449

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 14 september 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Geldtransfers naar Wallonië - Update berekening

Op 7 juli 2017 werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd. De studie bevestigde dat de welvaartsoverdrachten van Vlaanderen naar Wallonië tussen 2000 en 2020 schommelden tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op een welvaartsverlies per Vlaams gezin van 2590 euro netto per jaar. Bij de oplevering van de studie werd ook een monitor ('Moniflow') opgeleverd die zou moeten toelaten de evolutie van de transfers in de toekomst op te volgen. De eerste voorlopige actualisaties bevestigden dat het transferbedrag - althans in absolute bedragen - nog licht aan het stijgen is. Omdat een van de bronnen (het SAFIRE-model van de KU Leuven) niet meer onderhouden werd door de universiteit, wilde het met een betrouwbare berekening van de updates echter niet vlotten. Ook de coronacrisis speelde bij de berekeningen parten.

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg van 9 maart 2021 hierover stelde de minister-president dat zijn administratie werkte aan een alternatieve bron voor de input uit het SAFIRE-model. "Ik verwacht de update tegen de zomer. Deze update zal gepubliceerd worden, en het Vlaams Parlement kan daarover desgewenst debatteren. Ik engageer mij er dus toe dat, wars van alle dataproblemen die er geweest zijn, we tegen de zomer met een nieuw datamodel een up-to-date studie zullen publiceren. Dat zal op de website van de Vlaamse overheid komen en het Vlaams Parlement kan daar dan verder zijn ding mee doen", liet de minister-president toen weten.

1. Wat is de stand van zaken? Is de aangekondigde update inmiddels al gefinaliseerd? Zo niet, waarom niet en wanneer zal dat dan wel het geval zijn? Wanneer is de publicatie op de website van de Vlaamse overheid gepland? Op welke concrete pagina gebeurt deze publicatie, zodat ze een voldoende ruim bereik kan genereren?
2. Wat is de timing in verband met toekomstige volgende updates?
3. Welke initiatieven heeft de Vlaamse Regering als belangenbehartiger van Vlaanderen nog genomen of zal ze nog nemen om te komen tot een grotere transparantie inzake de miljardentransfers, een grotere responsabilisering van de deelstaten en een structurele afbouw van de transfers?
4. De Federale Regering nam het initiatief om via een zogenaamd 'dialoogplatform' de deelstaten te betrekken bij de institutionele hervormingen.

Zal de Vlaamse Regering de problematiek van de transfers verwerken in haar fiches die in dat verband worden overgemaakt? Zo ja, op welke manier?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 449 van 14 september 2021

van **CHRIS JANSSENS**

1-2. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de update van het Moniflow-model dat de basis vormt voor de monitoring van de interregionale financiële stromen. Omdat bepaalde brongegevens pas beschikbaar waren in de loop van de zomer moest de actualisatie van het Moniflow-model enkele maanden uitgesteld worden. Momenteel wordt ingezet op een publicatie van de update in de loop van november van dit jaar. De update zal online ontsloten worden via de publicatiedatabank van de Vlaamse overheid.

Het blijft de bedoeling om de monitoring jaarlijks te actualiseren.

3-4. Zoals toegelicht in mijn antwoord op uw vraag om uitleg (nr. 1766 (2020-2021)) begin dit jaar zijn de transfermechanismen in dit land geen stromen van de Vlaamse overheid naar andere overheden in dit land. Over deze mechanismen wordt op federaal niveau in de Kamer van volksvertegenwoordigers beslist.

U zal in mij steeds een medestander vinden voor een grotere responsabilisering van de deelstaten. Het versnipperde arbeidsmarktbeleid is hier een mooi voorbeeld van. Het federaal beleid moet aangepast worden aan de realiteit in Vlaanderen. Want die is nu eenmaal anders dan de realiteit in Brussel en Wallonië. In de Septemberverklaring 2021 heb ik gewezen op dit probleem en de acties die de Vlaamse Regering onderneemt.

Het debat over de staatsstructuur is in de eerste plaats een parlementair debat, zoals het hoort binnen een representatieve democratie. Een debat dat binnen het Vlaams Parlement aan bod komt in de Werkgroep Institutionele Zaken. Inmiddels zijn binnen deze werkgroep al diverse hoorzittingen georganiseerd, onder meer recentelijk nog over homogene bevoegdheidspakketten voor het beleid inzake Justitie en Veiligheid.

Specifiek voor wat uw vierde vraag betreft, kan verwezen worden naar het Overlegcomité van 8 september 2021.

Zoals afgesproken op dit Overlegcomité is er een opdracht gegeven aan de Vlaamse overheidsdiensten om actuele problemen inzake de bevoegdheidsverdeling op te lijsten. Deze administratief-technische oefening loopt momenteel. Een lijst met fiches is nog niet beschikbaar.

Het door de federale ministers opgerichte Dialoogplatform richt zich tot de parlementen van de deelstaten.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 78

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 21 november 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Miljardentransfers naar Wallonië - Update berekening

Op 7 juli 2017 werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd. De studie bevestigde dat de welvaartsoverdrachten van Vlaanderen naar Wallonië tussen 2000 en 2020 schommelden tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op een welvaartsverlies per Vlaams gezin van 2590 euro netto per jaar. Er werd naar aanleiding van de publicatie ook een verdere - jaarlijkse - actualisering beloofd.

Na heel wat vertragingen werd op 30 november 2021 een derde update gepubliceerd waaruit bleek dat in 2021 de transfers fors toenamen tot 7,27 miljard euro. De prognoses voor de jaren nadien waren als volgt: "In 2022 stijgt de uitgaande financiële stroom vanuit het Vlaamse Gewest in nominale termen verder tot €7,44 mld. in 2022, €7,65 mld. in 2023 en €7,89 mld. in 2024, maar stabiliseert in verhouding tot het bbp (1,47%)." Deze derde actualisering is inmiddels alweer bijna een jaar oud.

Opgemerkt dient nog te worden dat de genoemde studie geen rekening houdt met de intergewestelijke geldstromen die ontstaan uit de betaling van rente op de federale staatsschuld. Op die keuze werd al kritiek geformuleerd, ook vanuit academische hoek. Die rentelasten lopen in België immers fors op door de Belgische jarenlange traditie van begrotingstekorten en de daarmee veroorzaakte enorme staatsschuld. Vandaag worden de rentetransfers bovendien internationaal wetenschappelijk erkend als een transfer.

1. Wanneer wordt de volgende (vierde) update van de transferstudie gepubliceerd?
2. Wat is de stand van zaken en wat zijn desgevallend de voorlopige bevindingen?
3. Is de minister van oordeel dat bij de becijfering van de miljardentransfers naar Wallonië ook rekening moet worden gehouden met de rentelasten op de staatsschuld? Zo niet, waarom niet? Zo ja, zal hij de opdracht geven om bij toekomstige updates ook hier rekening mee te houden?
4. Heeft de Vlaamse Regering - als veronderstelde belangenbehartiger van de Vlaamse natie - inmiddels nog initiatieven genomen of zal zij nog initiatieven nemen om deze jaarlijkse ontransparante en onvrijwillige welvaartsoverdrachten op de politieke agenda te zetten met het oog op een afbouw?
5. Zo ja, welke initiatieven en wanneer? Zo niet, waarom niet?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 78 van 21 november 2022

van **CHRIS JANSSENS**

1-2. In 2017 leverde KU Leuven, op vraag van de Vlaamse Regering, een rapport op over *De interregionale financiële stromen in België*. Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) bouwde verder op dit rapport en maakte de afgelopen jaren een aantal [updates](#) over de transferstromen.

In 2022 werkten mijn diensten een nieuw onderzoeksvoorstel uit. DKBUZA besteedde het maken van de update-studie dit jaar uit via een gunningsprocedure. Mijn administratie stelde derhalve een bestek op, in overleg met het departement Financiën en Begroting. Op 27 september 2022 werd dit bestek overgemaakt aan potentiële inschrijvers, waaronder een consultancybureau en universitaire onderzoeksgroepen die expertise hebben in publieke financiën. Er werd een begeleidingsgroep samengesteld om de offertes te beoordelen. Deze begeleidingsgroep bestaat uit vertegenwoordigers van DKBUZA en van het Departement Financiën en Begroting.

Tot en met 28 oktober 2022 konden de aangeschreven onderzoeksgroepen offertes indienen op basis van het bestek van DKBUZA. De begeleidingsgroep selecteerde de offerte van professor Willem Sas en Université Saint-Louis Bruxelles, op 28 november 2022 werd besloten de opdracht aan deze inschrijver te gunnen. De opdrachtnemer dient de geldelijke transfers te berekenen voor het jaar 2022, dit tegen ten laatste 1 juni 2023. Het bestek voorziet na oplevering van het eerste rapport in een evaluatie. Mits een positieve evaluatie zal dezelfde opdrachtnemer de transfers ook berekenen voor het jaar 2023, dit ten laatste tegen 1 mei 2024.

3. De perimeter van het onderzoek wordt breed genomen. Zowel de transfers via de sociale zekerheid als via de financiering van gewesten en gemeenschappen (op basis van de Financieringswet) en de primaire federale uitgaven worden onderzocht. Er zal ook onderzocht worden in welke mate de rentelasten op de staatsschuld zinvol betrokken kunnen worden in de analyse.

Binnen de academische wereld bestaan meningsverschillen over het al dan niet meenemen van de rentelasten op de staatsschuld als factor van invloed op de grootte van de interregionale transfers. In het referentierapport van de KU Leuven (2017) werd geoordeeld om deze interestlasten buiten beschouwing te laten. De auteurs argumenteerden toen namelijk dat er methodologische en conceptuele redenen waren om de interestlasten niet mee te nemen in de transferberekening.

In zijn bestek heeft DKBUZA in deze optiek aan de onderzoekers om een hernieuwde argumentatie gevraagd. De opdrachtnemer dient dus de impact van de rentelasten op de staatsschuld in te sluiten, als men evenwel toch tot de vaststelling komt dat er (methodologische) redenen zijn om deze buiten beschouwing te laten, moet hiervoor een solide argumentatie worden uitgewerkt.

4-5. Zoals toegelicht in mijn antwoord op uw eerdere schriftelijke vragen, met name nummers [449 dd. 14 september 2021](#) en [307 dd. 26 mei 2020](#), zijn de transfermechanismen geen stromen van de Vlaamse overheid naar andere overheden in dit land. Over de mechanismen wordt op federaal niveau beslist. De transfers zijn

het gevolg van beleidskeuzes op het federale niveau. De afbouw of afschaffing van de transfers is bijgevolg afhankelijk van het federale beleid. De mechanismen zelf worden gewijzigd door middel van een staatshervorming. Dit is met andere woorden geen hefboom in handen van de Vlaamse Regering.

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 78

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 21 november 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Miljardentransfers naar Wallonië - Update berekening

Op 7 juli 2017 werd de door de Vlaamse Regering bestelde studie 'Interregionale financiële stromen in België van 2000 tot 2020' opgeleverd. De studie bevestigde dat de welvaartsoverdrachten van Vlaanderen naar Wallonië tussen 2000 en 2020 schommelden tussen 6,1 en 7,1 miljard euro, wat neerkomt op een welvaartsverlies per Vlaams gezin van 2590 euro netto per jaar. Er werd naar aanleiding van de publicatie ook een verdere - jaarlijkse - actualisering beloofd.

Na heel wat vertragingen werd op 30 november 2021 een derde update gepubliceerd waaruit bleek dat in 2021 de transfers fors toenamen tot 7,27 miljard euro. De prognoses voor de jaren nadien waren als volgt: "In 2022 stijgt de uitgaande financiële stroom vanuit het Vlaamse Gewest in nominale termen verder tot €7,44 mld. in 2022, €7,65 mld. in 2023 en €7,89 mld. in 2024, maar stabiliseert in verhouding tot het bbp (1,47%)." Deze derde actualisering is inmiddels alweer bijna een jaar oud.

Opgemerkt dient nog te worden dat de genoemde studie geen rekening houdt met de intergewestelijke geldstromen die ontstaan uit de betaling van rente op de federale staatsschuld. Op die keuze werd al kritiek geformuleerd, ook vanuit academische hoek. Die rentelasten lopen in België immers fors op door de Belgische jarenlange traditie van begrotingstekorten en de daarmee veroorzaakte enorme staatsschuld. Vandaag worden de rentetransfers bovendien internationaal wetenschappelijk erkend als een transfer.

1. Wanneer wordt de volgende (vierde) update van de transferstudie gepubliceerd?
2. Wat is de stand van zaken en wat zijn desgevallend de voorlopige bevindingen?
3. Is de minister van oordeel dat bij de becijfering van de miljardentransfers naar Wallonië ook rekening moet worden gehouden met de rentelasten op de staatsschuld? Zo niet, waarom niet? Zo ja, zal hij de opdracht geven om bij toekomstige updates ook hier rekening mee te houden?
4. Heeft de Vlaamse Regering - als veronderstelde belangenbehartiger van de Vlaamse natie - inmiddels nog initiatieven genomen of zal zij nog initiatieven nemen om deze jaarlijkse ontransparante en onvrijwillige welvaartsoverdrachten op de politieke agenda te zetten met het oog op een afbouw?
5. Zo ja, welke initiatieven en wanneer? Zo niet, waarom niet?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 78 van 21 november 2022

van **CHRIS JANSSENS**

1-2. In 2017 leverde KU Leuven, op vraag van de Vlaamse Regering, een rapport op over *De interregionale financiële stromen in België*. Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) bouwde verder op dit rapport en maakte de afgelopen jaren een aantal [updates](#) over de transferstromen.

In 2022 werkten mijn diensten een nieuw onderzoeksvoorstel uit. DKBUZA besteedde het maken van de update-studie dit jaar uit via een gunningsprocedure. Mijn administratie stelde derhalve een bestek op, in overleg met het departement Financiën en Begroting. Op 27 september 2022 werd dit bestek overgemaakt aan potentiële inschrijvers, waaronder een consultancybureau en universitaire onderzoeksgroepen die expertise hebben in publieke financiën. Er werd een begeleidingsgroep samengesteld om de offertes te beoordelen. Deze begeleidingsgroep bestaat uit vertegenwoordigers van DKBUZA en van het Departement Financiën en Begroting.

Tot en met 28 oktober 2022 konden de aangeschreven onderzoeksgroepen offertes indienen op basis van het bestek van DKBUZA. De begeleidingsgroep selecteerde de offerte van professor Willem Sas en Université Saint-Louis Bruxelles, op 28 november 2022 werd besloten de opdracht aan deze inschrijver te gunnen. De opdrachtnemer dient de geldelijke transfers te berekenen voor het jaar 2022, dit tegen ten laatste 1 juni 2023. Het bestek voorziet na oplevering van het eerste rapport in een evaluatie. Mits een positieve evaluatie zal dezelfde opdrachtnemer de transfers ook berekenen voor het jaar 2023, dit ten laatste tegen 1 mei 2024.

3. De [perimeter](#) van het onderzoek wordt breed genomen. Zowel de transfers via de sociale zekerheid als via de financiering van gewesten en gemeenschappen (op basis van de Financieringswet) en de primaire federale uitgaven worden onderzocht. Er zal ook [onderzocht](#) worden in welke mate de [rentelasten op de staatsschuld](#) zinnig betrokken kunnen worden in de analyse.

Binnen de academische wereld bestaan meningsverschillen over het al dan niet meenemen van de rentelasten op de staatsschuld als factor van invloed op de grootte van de interregionale transfers. In het referentierapport van de KU Leuven (2017) werd geoordeeld om deze interestlasten buiten beschouwing te laten. De auteurs argumenteerden toen namelijk dat er methodologische en conceptuele redenen waren om de interestlasten niet mee te nemen in de transferberekening.

In zijn bestek heeft DKBUZA in deze optiek aan de onderzoekers om een hernieuwde argumentatie gevraagd. De opdrachtnemer dient dus de impact van de rentelasten op de staatsschuld in te sluiten, als men evenwel toch tot de vaststelling komt dat er (methodologische) redenen zijn om deze buiten beschouwing te laten, moet hiervoor een solide argumentatie worden uitgewerkt.

4-5. Zoals toegelicht in mijn antwoord op uw eerdere schriftelijke vragen, met name nummers [449 dd. 14 september 2021](#) en [307 dd. 26 mei 2020](#), zijn de transfermechanismen geen stromen van de Vlaamse overheid naar andere overheden in dit land. Over de mechanismen wordt op federaal niveau beslist. De transfers zijn

het gevolg van beleidskeuzes op het federale niveau. De afbouw of afschaffing van de transfers is bijgevolg afhankelijk van het federale beleid. De mechanismen zelf worden gewijzigd door middel van een staatshervorming. Dit is met andere woorden geen hefboom in handen van de Vlaamse Regering.